

**Otvoreni investicioni fond sa javnom ponudom
Intesa Invest Comfort Euro UCITS fond**

Napomene uz finansijske izveštaje
za period od 1. januara do 30. juna 2023. godine

Beograd, 27. jul 2023. godine

SADRŽAJ

1	OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU	1
1.1	Članovi fonda, kupovina investicionih jedinica i posrednici u prodaji investicionih jedinica..	3
1.2	Imovina fonda i politika investiranja	5
2	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	12
2.1	Izjava o usklađenosti	12
2.2	Pravila procenjivanja	13
2.3	Načelo stalnosti poslovanja (“going concern”)	13
2.4	Funkcionalna i izveštajna valuta	13
2.5	Korišćenje procenjivanja	13
2.6	Preračunavanje deviznih iznosa	13
3	PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	15
3.1	Prihodi od kamata	15
3.2	Prihodi od dividendi	15
3.3	Realizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrednosti	15
3.4	Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrednosti	15
3.5	Naknada društvu za upravljanje.....	16
3.6	Troškovi kupovine i prodaje hartija od vrednosti.....	16
3.7	Troškovi depozitara i banke	16
3.8	Ostali poslovni rashodi	16
3.9	Gotovina	16
3.10	Potraživanja iz aktivnosti Fonda	16
3.11	Ulaganja Fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha.....	17
3.12	Depoziti	17
3.13	Jedinice, udeli, akcije u drugim fondovima I poslovna ulaganja	17
3.14	Obaveze za naknadu za upravljanje	17
3.15	Obaveze za naknadu po osnovu kupovine i otkupa investicionih jedinica	18
3.16	Ostale obaveze iz poslovanja	18
3.17	Investiciona jedinica	18
3.18	Neto imovina Fonda	19
3.19	Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza	21
4	SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA.....	24
4.1	Tržišni rizik	25

4.2	Kreditni rizik.....	30
4.3	Rizik likvidnosti	33
4.4.	Operativni rizik	35
5	PRIHODI OD KAMATA	36
6	PRIHODI OD DIVIDENDI	36
7	REALIZOVANI DOBITAK PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI.....	36
8	REALIZOVANI DOBITAK PO OSNOVU KURSNIH RAZLIKA.....	36
9	REALIZOVANI GUBITAK PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI.....	37
10	REALIZOVANI GUBITAK PO OSNOVU KURSNIH RAZLIKA.....	37
11	NAKNADA DRUŠTVU ZA UPRAVLJANJE	37
12	TROŠKOVI KUPOVINE I PRODAJE HARTIJA OD VREDNOSTI.....	37
13	OSTALI POSLOVNI RASHODI	37
14	NEREALIZOVANI DOBITAK	38
15	NEREALIZOVANI GUBITAK	39
16	GOTOVINA	39
17	POTRAŽIVANJA IZ AKTIVNOSTI FONDA	40
18	ULAGANJA FONDA U HARTIJE OD VREDNOSTI PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	40
19	DEPOZITI	40
20	JEDINICE, UDELI, AKCIJE U DRUGIM FONDOVIMA I POSLOVNA ULAGANJA.....	40
21	OBAVEZE ZA NAKNADU ZA UPRAVLJANJE.....	40
22	OSTALE OBAVEZE IZ POSLOVANJA	41
23	NETO IMOVINA FONDA I VREDNOST INVESTICIONE JEDINICE.....	41
23.1	Neto imovina Fonda	41
23.2	Promene neto imovine Fonda.....	41
24	USPEŠNOST ULAGANJA SREDSTAVA FONDA I UPRAVLJANJA FONDOM.....	42
25	USAGLAŠENOST STRUKTURE ULAGANJA FONDA SA KRITERIJUMIMA UTVRĐENIM OD STRANE KOMISIJE ZA HARTIJE OD VREDNOSTI	42
26	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA	43
27	POTENCIJALNE OBAVEZE	43
28	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA	43

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU

Otvoreni investicioni fond sa javnom ponudom Intesa Invest Comfort Euro UCITS fond (u daljem tekstu: Fond) predstavlja instituciju kolektivnog investiranja, koja nema status pravnog lica i koji funkcioniše na principu prikupljanja novčanih sredstava putem izdavanja investicionih jedinica i otkupa investicionih jedinica na zahtev člana Fonda. Prikupljena novčana sredstva se ulažu u različite vrste imovine sa ciljem ostvarenja prihoda i smanjenja rizika ulaganja.

Fond je organizovan kao balansirani fond, a na osnovu rešenja Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije (u daljem tekstu: Komisija za hartije od vrednosti), rešenje broj: 2/5-151-2480/5-18 od 15. juna 2018. godine.

Dana 10. avgusta 2018. godine Fond je upisan u Registar investicionih fondova kod Komisije za hartije od vrednosti na osnovu rešenja broj 2/5-152-3731/2-18.

Fond je organizovan na neodređeno vreme.

Odlukom Nadzornog odbora Društva za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Intesa Invest ad Beograd (u daljem tekstu: Društvo) od 14.07.2020. godine promenjena je vrsta Fonda u prihodni UCITS fond, u skladu sa Pravilnikom o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom („Službeni glasnik RS“ br. 61/2020 i 63/2020, u daljem tekstu: Pravilnik). Komisija za hartije od vrednosti je izdala Rešenje o davanju saglasnosti na pravila, prospekt i ključne informacije Intesa Invest Comfort Euro UCITS fonda, broj rešenja 2/5-120-2454/6-20 od 24.09.2020. godine kojim je utvrđeno da je Društvo uskladilo poslovanje Fonda sa Zakonom o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom („Službeni glasnik RS“ br. 73/19, u daljem tekstu; Zakon) i da se daje saglasnost na pravila, prospekte i ključne informacije Fonda.

Fond nije pravno lice i prema važećim poreskim propisima oslobođen je svih vrsta poreskih obaveza.

Fond u najvećoj meri ulaže u imovinu denominovanu u EUR valuti, s ciljem ostvarenja stabilnog prinosa na međunarodnom i domaćem tržištu u srednjem roku. Investicije su prevashodno usmerene u različite vrste dužničkih hartija od vrednosti, kao što su obveznice i instrumenti tržišta novca, a pored toga i u investicione fondove (Exchange Traded Funds – ETF) koji investiraju u obveznice, izdate od strane država, lokalnih samouprava, pravnih lica ili međunarodnih institucija. Kako bi ostvario svoj cilj, Fond takođe u određenom iznosu investira u akcije, fondove koji investiraju u akcije, npr. investicione fondove (Exchange Traded Funds – ETF), kao i jedinice otvorenih investicionih fondova.

Investicione odluke donosi i sprovodi portfolio menadžer na osnovu smernica koje definišu Nadzorni odbor i direktor Društva, uz podršku Investicionog komiteta, a u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, kao i investicionom politikom, ciljevima i limitima koji su definisani odredbama Prospekta Fonda. Portfolio menadžer Fonda je Ivan Jovanović koji je 2007. godine stekao licencu portfolio menadžera izdatu od strane Komisije za hartije od vrednosti, rešenje br. 5/0-27-6016/2-07, a takođe je stekao i licencu CFA (Chartered Financial Analyst) izdatu od strane američkog Instituta CFA.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Intesa Invest ad Beograd, sa sedištem u Milentija Popovića 7b, 11070 Novi Beograd, matični broj: 21360490, PIB: 110538710, koje je osnovano sa ciljem da organizuje, osniva i upravlja investicionim fondovima, u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima.

Društvo je osnovano na osnovu Odluke o osnivanju i osnivačke skupštine dana 27. decembra 2017. godine od strane Banca Intesa a.d. Beograd.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

Društvo je registrovano i upisano u Agenciji za privredne registre 12. februara 2018. godine pod brojem DB 12081/2018, šifra delatnosti 6630 – Upravljanje fondovima. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Banca Intesa a.d. Beograd.

Na dan izrade finansijskih izveštaja Društvo upravlja otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom:

- Intesa Invest Comfort Euro UCITS fond – prihodni fond
- Intesa Invest Cash Dinar UCITS fond – fond očuvanja vrednosti imovine
- Intesa Invest Cash Euro UCITS fond – fond očuvanja vrednosti imovine
- Intesa Invest Flexible Euro UCITS fond – balansirani fond

Sredstva Fonda su odvojena od sredstava Društva.

Podaci o depozitaru

Depozitar sa kojom Društvo ima zaključen ugovor o obavljanju usluga depozitara u ime i za račun Fonda je Erste Bank a.d. Novi Sad, sa sedištem u Bulevaru oslobođenja 5, 21101 Novi Sad (u daljem tekstu: Depozitar). Depozitar ima dozvolu za obavljanje usluga br. 5/0-11-1920/4-07 od 27. aprila 2007. godine, koja je izdata od strane Komisije za hartije od vrednosti. Depozitar je uskladio svoje poslovanje u skladu sa Zakonom i podzakonskim odredbama za šta je Komisija za hartije od vrednosti izdala rešenje o usklađivanju br. 2/6-120-2464/6-20 od 08. oktobra 2020. godine.

Ugovorom o obavljanju usluga depozitara definisano je da Depozitar za Fond obavlja sledeće poslove:

- 1) kontrolne poslove;
- 2) praćenje toka novca Fonda;
- 3) poslove čuvanja imovine Fonda.

Depozitar za Fond obavlja sledeće kontrolne poslove:

- 1) kontroliše da se prodaja, izdavanje, otkup, isplata i poništavanje investicionih jedinica obavljaju u skladu sa Zakonom i prospektom;
- 2) kontroliše da je neto vrednost imovine Fonda i cena investicionih jedinica obračunata u skladu sa Zakonom i prospektom;
- 3) izvršava naloge Društva u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima i drugom imovinom koja čini portfolio Fonda, pod uslovom da nisu u suprotnosti sa Zakonom i pravilima Fonda;
- 4) kontroliše obračun prinosa Fonda;
- 5) sprovodi radnje kako bi osigurao da svi prihodi koji proizlaze iz transakcija imovinom Fonda budu uplaćeni na račun Fonda u uobičajenim vremenskim rokovima;
- 6) kontroliše da se prihodi Fonda koriste u skladu sa Zakonom i prospektom;
- 7) kontroliše da se imovina Fonda ulaže u skladu sa ciljevima utvrđenim prospektom;
- 8) izveštava Komisiju za hartije od vrednosti i Društvo o sprovedenom postupku kontrole obračuna neto vrednosti imovine Fonda;
- 9) prijavljuje Komisiji za hartije od vrednosti svako ozbiljnije ili teže kršenje Zakona i ugovora o obavljanju poslova depozitara od strane Društva.

Depozitar je dužan da osigura da se tokovi novca Fonda prate na efikasan način, a pre svega da sve uplate članova izvršene u svrhu izdavanja investicionih jedinica, kao i sva ostala novčana sredstva Fonda, budu evidentirana na novčanim računima koji su otvoreni u ime Društva za račun Fonda ili u ime Depozitara za račun Fonda.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

Podaci o depozitaru (nastavak)

Depozitar čuva imovinu Fonda na sledeći način:

1) za finansijske instrumente koji mogu da se čuvaju, Depozitar će:

- (1) registrovati sve finansijske instrumente koji mogu biti evidentirani na računu finansijskih instrumenata otvorenom u evidencijama Depozitara i sve materijalizovane finansijske instrumente koji su fizički isporučeni Depozitaru,
- (2) osigurati da se svi finansijski instrumenti koji mogu biti evidentirani na računu finansijskih instrumenata, vode na odvojenim računima otvorenim u ime Fonda ili u ime Društva, a za račun Fonda, tako da se u svakom trenutku može jasno utvrditi koja imovina pripada Fondu; i
- (3) račune finansijskih instrumenata voditi na način kako je to propisano zakonom kojim se uređuje tržište kapitala u delu koji reguliše načela sigurnog i dobrog poslovanja, kao i vođenje računa finansijskih instrumenata.

2) za drugu imovinu Fonda Depozitar će:

- (1) proveriti i potvrditi da je ona vlasništvo Fonda, odnosno Društva za račun Fonda, na osnovu informacija ili dokumenata koje je depozitaru dostavilo Društvo ili na osnovu informacija iz javno dostupnih registara i evidencija i drugih eksternih izvora, ukoliko su informacije dostupne na taj način, i
- (2) ažurno voditi evidenciju o navedenoj imovini.

Imovinu Fonda Depozitar čuva i vodi tako da se u svakom trenutku može jasno napraviti razlika između imovine koja pripada Fondu od imovine Depozitara, odnosno imovine ostalih klijenata Depozitara. Imovina Fonda koju Depozitar čuva u ime Fonda ili u ime Društva, a za račun Fonda, nije vlasništvo Depozitara i ne ulazi u imovinu Depozitara, ne može se uključiti u likvidacionu ili stečajnu masu Depozitara, niti se može koristiti za izmirivanje obaveza Depozitara prema trećim licima.

1.1 Članovi fonda, kupovina investicionih jedinica i posrednici u prodaji investicionih jedinica

Članovi Fonda

Članovi Fonda mogu biti:

- fizička i pravna lica, domaća ili strana;
- Društvo u skladu sa Zakonom;
- otvoreni investicioni fondovi i dobrovoljni penzijski fondovi (koji nemaju svojstvo pravnog lica).

Prava članova Fonda

Član Fonda, kojim upravlja Društvo, koji poseduje investicione jedinice na svom individualnom računu po osnovu kupovine investicionih jedinica, stiče sledeća prava:

- pravo na srazmerni deo prihoda;
- pravo raspolaganja investicionim jedinicama;
- pravo na otkup;
- pravo na srazmerni deo imovine Fonda u slučaju raspuštanja Fonda;
- druga prava u skladu sa Zakonom.

Investicione jedinice Fonda daju ista prava članovima Fonda.

Društvo za upravljanje vodi registar investicionih jedinica i evidentira svaku promenu u raspolaganju.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.1 Članovi fonda, kupovina investicionih jedinica i posrednici u prodaji investicionih jedinica (nastavak)

Prava članova Fonda (nastavak)

Imalac investicionih jedinica ima pravo da raspolaže svojim investicionim jedinicama tako što ih može prenositi ili opteretiti na osnovu uredne dokumentacije koja predstavlja pravni osnov za takvo raspolaganje. Na investicionoj jedinici može se upisati samo jedno založno pravo. Ako na investicionoj jedinici postoje tereti u korist trećih lica, investicionom jedinicom se može raspolagati samo ako je s tim saglasno lice u čiju korist su tereti na investicionoj jedinici zasnovani.

Način prikupljanja sredstava i kupovina investicionih jedinica

Članovi Fonda kupuju investicione jedinice Fonda što predstavlja osnovni način prikupljanja sredstva u Fond.

Lice pristupa Fondu potpisivanjem popunjene pristupnice i izjave, i uplatom novčanih sredstava na novčani račun Fonda na ime kupovine investicionih jedinica.

Prilikom popunjavanja i potpisivanja pristupnice potrebno je dostaviti svu neophodnu dokumentaciju za identifikaciju. Pristupnica i izjava se podnose prilikom prve uplate sredstava u Fond, dok se svaka naredna kupovina investicionih jedinica vrši uplatom željenog iznosa putem naloga za uplatu / naloga za prenos / trajnog naloga s pozivom na broj pristupnice.

Obaveštavanje članova Fonda o kupljenim investicionim jedinicama

Društvo je dužno da članu Fonda narednog radnog dana od dana sticanja investicionih jedinica pošalje pisanu potvrdu o broju stečenih investicionih jedinica na način definisan ugovorom (pristupnicom) zaključenim sa članom.

Ograničenja kupovine investicionih jedinica

Prilikom kupovine investicionih jedinica član Fonda ne može steći, zajedno sa investicionim jedinicama tog Fonda koje poseduje, više od 20% neto vrednosti imovine Fonda na dan priliva sredstava na račun Fonda.

Sredstva uplaćena preko definisanog maksimuma (20% neto vrednosti imovine Fonda) neće se konvertovati u investicione jedinice, već će ista u roku od pet dana biti uplaćena na tekući račun člana Fonda, koji mora biti naveden u pristupnici.

Članovi Fonda ne mogu biti:

- Depozitar koji obavlja poslove depozitara za Fond;
- preduzeće za reviziju i revizor koji obavljaju poslove revizije finansijskih izveštaja za Fond;
- drugi fond kojim upravlja Društvo.

Društvo može sticati investicione jedinice investicionog fonda kojim upravlja najviše do 20% neto vrednosti imovine fonda.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.1. Članovi fonda, kupovina investicionih jedinica i posrednici u prodaji investicionih jedinica (nastavak)

Ograničenja kupovine investicionih jedinica (nastavak)

Na dan 30. jun 2023. godine struktura članova Fonda je sledeća:

Fizička lica	1.023
Pravna lica	2
Otvoreni investicioni fond	1
Ukupno	1.026

Na dan 31. decembar 2022. godine struktura članova Fonda je sledeća:

Fizička lica	1.158
Pravna lica	3
Otvoreni investicioni fond	1
Ukupno	1.162

Promene u broju članova Fonda u periodu od 1. januara do 31. decembra su prikazane u narednoj tabeli:

	01.01. – 30.06.2023.	01.01. - 31.12.2022.
Broj članova Fonda		
Broj članova na početku perioda	1.162	1.562
Broj članova koji su pristupili Fondu	15	86
Broj članova koji su istupili iz Fonda	151	486
Ukupno	1.026	1.162

1.2 Imovina fonda i politika investiranja

Imovina Fonda

Imovina Fonda ne može biti predmet zaloge, ne može se uključiti u likvidacionu ili stečajnu masu Društva niti Depozitara, niti može biti predmet prinudne naplate u cilju namirivanja potraživanja prema Društvu, Fondu i Depozitaru.

Politika investiranja

Politika investiranja definiše način ulaganja sredstava, strategije upravljanja i kontrolu portfolija Fonda u svrhu postizanja definisanog investicionog cilja. Politika investiranja definiše strukturu portfolija, način i ograničenja ulaganja sredstava Fonda u cilju postizanja visoke stope prinosa i rasta vrednosti imovine Fonda. Politika investiranja se sprovodi primenom osnovnih načela investiranja u hartije od vrednosti, a to su načelo sigurnosti imovine Fonda, načelo diversifikacije portfolija i načelo održavanja odgovarajuće likvidnosti, a u skladu sa ograničenjima ulaganja, koja su definisana zakonskim aktima i prospektom Fonda. Politika investiranja je utvrđena u prospektu Fonda, a procedure za sprovođenje investicione politike su definisane Pravilima poslovanja Fonda.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.2 Imovina fonda i politika investiranja (nastavak)

Politika investiranja (nastavak)

Imovina Fonda je direktno i indirektno, investiranjem u investicione fondove, dominantno investirana u dužničke hartije od vrednosti denominovane u EUR valuti. Ciljni portfolio uključuje u najvećoj meri državne obveznice Republike Srbije, depozite kod domaćih banaka i investicione fondove koji ulažu u državne i korporativne obveznice i akcije.

Imovina Fonda ulaže se u skladu sa sledećim ograničenjima:

- do 100% u dužničke hartije od vrednosti koje su listirane ili se njima trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP u Republici i/ili državi članici, i dužničke hartije od vrednosti koje su listirane na službenom listingu berze u trećoj državi ili kojima se trguje na drugom regulisanom tržištu u trećoj državi koje redovno posluje, priznato je i otvoreno za javnost;
- do 100% u investicione jedinice i akcije UCITS fondova ili drugih investicionih fondova koji ispunjavaju uslove iz člana 45. stav 1. tačka 3) Pravilnika, kojima se trguje na regulisanom tržištu i koji svoju imovinu pretežno ulažu u instrumente tržišta novca i dužničke hartije od vrednosti;
- do 25% u instrumente tržišta novca kojima se ne trguje na regulisanim tržištima a čije je izdavanje ili izdavalac regulisan u smislu zaštite investitora i štednih uloga na način propisan u Pravilniku;
- do 15% u vlasničke hartije od vrednosti i investicione jedinice i akcije UCITS fondova ili drugih investicionih fondova koji ispunjavaju uslove iz člana 45. stav 1. tačka 3) Pravilnika, kojima se trguje na regulisanom tržištu i koji svoju imovinu pretežno ulažu u vlasničke hartije od vrednosti;
- do 25% u investicione jedinice i akcije UCITS fondova ili drugih investicionih fondova koji ispunjavaju uslove iz člana 45. stav 1. tačka 3) Pravilnika, kojima se ne trguje na regulisanom tržištu;
- do 25% u nedavno izdate dužničke hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca u Republici Srbiji pod uslovom da izdavanja uključuju obavezu da će izdavalac podneti zahtev za listiranje u službeni listing berze ili na drugo regulisano tržište koje redovno posluje, priznato je i otvoreno za javnost i listiranje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana izdavanja;
- do 25% u novčane depozite u bankama, odnosno kreditnim institucijama u Republici, državama članicama EU i drugim državama;

Nadzorni odbor Društva donosi odluke i druga pravna akta kojima se definiše investiciona politika i investicioni cilj Fonda, a portfolio menadžer sprovodi navedenu politiku, odnosno cilj, donosi odgovarajuće odluke o pojedinačnim ulaganjima i za svoj rad odgovara upravi Društva.

Društvo ima zaključen ugovor o savetovanju sa Eurizon Capital SGR S.P.A kojim je predviđeno pružanje usluga investicionog savetovanja i preporuka za investiranje imovine Fonda u određene finansijske instrumente.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.2 Imovina fonda i politika investiranja (nastavak)

Kriterijumi za obrazovanje i diversifikaciju portfolija hartija od vrednosti

Imovina Fonda mora se ulagati u skladu s ograničenjima ulaganja koja su predviđena Zakonom, podzakonskim aktima i Prospektom.

Društvo je dužno da u roku od šest meseci od dana upisa u Registar UCITS fondova uskladi strukturu imovine Fonda s ograničenjima ulaganja propisanim Zakonom i Prospektom Fonda.

U skladu s Pravilnikom prihodni fond ulaže najmanje 75% imovine u:

- Instrumente tržišta novca kojima se ne trguje na regulisanim tržištima iz člana 43 Pravilnika, a čije je izdavanje ili izdavalac regulisan u smislu zaštite investitora i štednih uloga, na način da:
  - Izdala ih je ili za njih garantuje Republika, Narodna Banka Srbije, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave Republike, država članica ili jedinica lokalne i regionalne samouprave ili centralna banka druge države članice EU i EEP, Evropska centralna banka, Evropska unija ili Evropska investiciona banka, treća država ili, u slučaju federalne države, jedna od članica koje čine federaciju, ili javno međunarodno telo kojem pripadaju jedna ili više država članica, u skladu sa propisima,
  - Izdalo ih je društvo čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanim tržištima iz člana 43. Pravilnika, ili
  - Izdao ih je iz za njih garantuje subjekt koji podleže prudencijalnom nadzoru ili subjekt koji podleže pravilima nadzora koja su barem jednako stroga kao ona propisana Zakonom;
- Dužničke hartije od vrednosti:
  - Koje su listirane ili se njima trguje na regulisanom tržištu iz člana 43. Pravilnika, odnosno MTP u Republici i/ili državi članici, i
  - Koji su listirani na službenom listingu berze u trećoj državi ili kojima se trguje na drugom regulisanom tržištu u trećoj državi koje redovno posluje, priznato je i otvoreno za javnost, pod uslovom da je takvo ulaganje predviđeno prospektom Fonda;
- Investicione jedinice i akcije UCITS fondova ili drugih investicionih fondova koji ispunjavaju uslove iz člana 45. stav 1. tačka 3) Pravilnika, kojima se trguje na regulisanom tržištu i koji svoju imovinu pretežno ulažu u instrumente tržišta novca i dužničke hartije od vrednosti iz tačke 1) i 2) ovog stava.

U uslovima poremećaja na finansijskom tržištu, najmanje 60% imovine prihodnog UCITS fonda mora biti uloženo u finansijske instrumente iz prethodnog stava.

U skladu sa investicionim ciljem i usvojenom investicionom politikom, imovina Fonda će se u najvećoj meri ulagati u hartije od vrednosti denominovane u EUR valuti.

Na ulaganja imovine Fonda primenjuju se sledeća ograničenja:

- 1) U prenosive hartije od vrednosti, odnosno instrumente tržišta novca jednog izdavaoca se ne može ulagati više od 10% imovine Fonda, s tim da zbir pojedinačnih ulaganja, koja su veća od 5% imovine Fonda, ne sme biti veći od 40% vrednosti ukupne imovine Fonda, pri čemu se navedeno ograničenje od 40% ne odnosi na depozite i transakcije sa OTC izvedenim instrumentima zaključene sa finansijskim institucijama koje podležu prudencijalnom nadzoru i pripadaju kategorijama kojima dozvolu izdaje Komisija za hartije od vrednosti odnosno drugi nadležni organ u Republici Srbiji;
- 2) U novčane depozite u jednoj banci, odnosno kreditnoj instituciji ne može se ulagati više od 20% imovine Fonda, s tim da se ovo ograničenje ne odnosi na novčane depozite kod depozitara;

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.2 Imovina fonda i politika investiranja (nastavak)

Kriterijumi za obrazovanje i diversifikaciju portfolija hartija od vrednosti (nastavak)

- 3) Do 10% imovine UCITS fonda može se ulagati u izvedene finansijske instrumente kojima se trguje na OTC tržištu kada je druga strana u transakciji banka, odnosno kreditna institucija, odnosno do 5% imovine investicionog fonda kada je druga strana u transakciji drugo pravno lice;
- 4) U jedan UCITS fond i drugi investicioni fond iz člana 42. stav 2. tačka 3. Zakona može se ulagati do 10% imovine Fonda;
- 5) Ukupna vrednost ulaganja u investicione fondove koji nisu UCITS fondovi iz člana 42. stav 2. tačka 3) Zakona ne sme biti veća od 30% imovine Fonda;
- 6) Imovina Fonda ne može se ulagati u hartije od vrednosti i druge finansijske instrumente koje izdaje Društvo i sa njim povezana lica;
- 7) Imovinom Fonda se ne mogu zauzimati kratke pozicije, odnosno ne može da obavlja prodaju bez pokrića;
- 8) Imovina Fonda ne može se ulagati u plemenite metale ili depozitne potvrde koje se odnose na plemenite metale;
- 9) U prenosive hartije od vrednosti, odnosno instrumente tržišta novca čiji su izdavaoci povezana društva u smislu člana 43. stav 7. Zakona ne može ulagati više od 20% imovine Fonda.

Izuzetno od tačke 1) gore navedenih ograničenja do 35% imovine Fonda može se ulagati u prenosive hartije od vrednosti ili instrumente tržišta novca koje izdaju ili za koje garantuju Narodna banka Srbije, Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, država članica ili jedinica lokalne i regionalne samouprave države članice, treća država ili javno međunarodno telo kojem pripadaju jedna ili više država članica.

Izuzetno od tačke 1) gore navedenih ograničenja najviše 25% vrednosti imovine Fonda može biti uloženo u obveznice koje izdaju kreditne institucije, koje imaju registrovano sedište u Republici Srbiji, odnosno državi članici, koje su predmet nadzora u skladu sa Zakonom, a u cilju zaštite investitora u te obveznice. Sredstva od izdavanja takvih obveznica moraju biti uložena u skladu sa Zakonom u imovinu koja će do dospeća obveznica omogućiti ispunjenje obaveza koje proizlaze iz obveznica i koja bi se, u slučaju neispunjenja obaveza izdavaoca, prvenstveno iskoristila za isplatu glavnice i stečenih kamata po osnovu obveznica. Ako je više od 5% vrednosti imovine Fonda uloženo u takve obveznice jednog izdavaoca, ukupna vrednost takvih ulaganja, koja čine više od 5% vrednosti imovine Fonda, ne sme biti veća od 80% vrednosti imovine Fonda.

Ukupna izloženost Fonda prema jednom licu može da iznosi najviše do 20% imovine UCITS fonda, osim za izdavaoce iz prethodna dva stava za koje izloženost ne može biti veća od 35% odnosno 25% imovine Fonda.

Društvo za upravljanje prilikom sticanja akcija koje nose pravo glasa u vezi sa svim UCITS fondovima kojima upravlja ne sme steći značajnu kontrolu nad izdavaocem.

Fond može imati dodatna likvidna sredstva koja drži u novcu na računu u Republici Srbiji.

U slučaju odstupanja od ograničenja ulaganja predviđenih Zakonom, podzakonskim aktima i Prospektom Fonda, a usled nastupanja okolnosti koje Društvo nije moglo predvideti, odnosno na koje nije moglo uticati, Društvo je dužno da odmah obavesti Komisiju za hartije od vrednosti da u roku od tri meseca od dana odstupanja uskladi strukturu imovine Fonda sa ograničenjima ulaganja.

Komisija za hartije od vrednosti može na zahtev Društva produžiti ovaj rok, a na osnovu kriterijuma propisanih aktom Komisije za hartije od vrednosti.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.2 Imovina fonda i politika investiranja (nastavak)

Postupak za donošenje odluka o investiranju

Društvo donosi investicione odluke u skladu sa Zakonom, podzakonskim aktima i investicionom politikom definisanom odredbama Prospekta.

Investicione odluke donosi i sprovodi portfolio menadžer na osnovu smernica koje definišu Nadzorni odbor i direktor Društva, uz podršku investicionog komiteta, a u skladu sa investicionom politikom, ciljevima i limitima.

Društvo prati pravilno sprovođenje investicionih odluka kroz kontinuirani proces kontrole sa ciljem provere konzistentnosti u skladu sa odobrenom strategijom i smernicama, kao i internim i eksternim (regulatornim) limitima koji se primenjuju na određenu vrstu imovine pod upravljanjem.

Odluke o ulaganju u hartije od vrednosti donose se na osnovu prethodno sprovedenih analiza. Dodatno, za ulaganja imovine Fonda na inostrana tržišta Društvo može, prema potrebi, angažovati eksterne savetnike.

Imovinom Fonda se upravlja tako da se poštuju načela sigurnosti investiranja imovine Fonda, diversifikacije portfolija i održavanja odgovarajuće likvidnosti, a u skladu sa ograničenjima ulaganja predviđenim Zakonom, podzakonskim aktima i Prospektom.

Otkup investicionih jedinica

Svaki član Fonda može podneti zahtev za otkup svih ili dela investicionih jedinica koje poseduje. Otkup investicionih jedinica vrši se na osnovu pismenog zahteva člana Fonda, gde član jasno navodi broj investicionih jedinica koje želi da otkupi ili željeni neto novčani iznos za isplatu u EUR valuti.

Društvo je dužno da u roku od pet radnih dana od dana podnošenja zahteva za otkup investicionih jedinica člana Fonda izvrši otkup investicionih jedinica prenosom sredstava na devizni račun člana Fonda koji je naveden u zahtevu za otkup.

Društvo neće postupiti po zahtevu za otkup investicionih jedinica u slučaju da član Fonda navede broj investicionih jedinica za prodaju u iznosu većem od raspoloživog, odnosno neto novčani iznos za isplatu veći od sredstava koja su mu raspoloživa nakon obračunate naknade za otkup. Društvo je u obavezi da obavesti člana Fonda o raspoloživim investicionim jedinicama, odnosno o iznosu sredstava na računu člana Fonda po poslednjoj obračunatoj vrednosti. Po dostavljanju ispravno popunjenog zahteva za otkup, Društvo će izvršiti otkup investicionih jedinica. Otkupna cena investicione jedinice sastoji se od neto vrednosti imovine Fonda po investicionoj jedinici na dan podnošenja zahteva, koja se umanjuje za naknadu za otkup ukoliko je Društvo naplaćuje u skladu s Prospektom Fonda.

Član Fonda gubi status člana u momentu kada proda ili prenese sve investicione jedinice Fonda koje su u njegovom posedu.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.2 Imovina fonda i politika investiranja (nastavak)

Prenos investicionih jedinica

Imalac investicionih jedinica ima pravo da raspolaže svojim investicionim jedinicama tako što ih može prenositi ili opteretiti na osnovu uredne dokumentacije koja predstavlja pravni osnov za takvo raspolaganje.

Imalac investicionih jedinica radi prenosa ili opterećenja investicionih jedinica podnosi Društvu sledeću dokumentaciju:

- Nalog za prenos, u kojem se nalaze podaci na osnovu kojih se nedvosmisleno može utvrditi identitet imaoaca i sticaoca investicionih jedinica i podaci o investicionim jedinicama koje se prenose;
- Dokumentaciju koja predstavlja pravni osnov za prenos investicionih jedinica (ugovor o poklonu, ugovor o zalozi, rešenje o nasledstvu i sl.). Imalac investicionih jedinica podnosi originalnu dokumentaciju na uvid, na osnovu koje Društvo pravi kopiju koju zadržava u svojoj dokumentaciji.

Društvo će izvršiti prenos ili opterećenje nad investicionim jedinicama člana Fonda na osnovu odluka suda, izvršitelja ili drugog državnog organa, bez ispostavljenog naloga za prenos.

Ako se iz dokumentacije koja predstavlja pravni osnov za raspolaganje ne mogu nedvosmisleno utvrditi svi elementi potrebni za raspolaganje investicionom jedinicom, imalac investicione jedinice je, na poziv Društva koje vodi registar, dužan da dopuni dokumentaciju.

Lice koje stiće investicione jedinice po nekom od navedenih pravnih osnova dužan je da, uz zahtev za prenos, popuni i potpiše pristupnicu i izjavu, kao i da dostavi neophodnu identifikacionu dokumentaciju.

Društvo će, nakon dostavljanja dokumentacije i podnetog pismenog zahteva, izvršiti prenos vlasništva nad investicionim jedinicama na podnosioca zahteva, u roku od pet radnih dana.

U slučaju prenosa celokupnih ili dela sredstava člana između UCITS fondova, odnosno kada član prelazi iz jednog u drugi UCITS fond kojim upravlja Društvo, vrednost imovine koja je predmet prenosa utvrđuje se na osnovu vrednosti investicione jedinice UCITS fonda iz kog se istupa obračunate za dan podnošenja zahteva za prenos, umanjene za naknadu za prenos ukoliko se naplaćuje u skladu s prospektom, dok se broj investicionih jedinica u novom UCITS fondu dodeljuje na osnovu vrednosti investicione jedinice tog UCITS fonda obračunate za dan priliva novčanih sredstava na račun UCITS fonda kome se pristupa.

Postupak i procedura obustave kupovine i prodaje investicionih jedinica detaljnije su opisani u Zakonu i Pravilniku.

1 OPŠTI PODACI O INTESA INVEST COMFORT EURO UCITS FONDU (nastavak)

1.2 Imovina fonda i politika investiranja (nastavak)

Poreski tretman

Prema postojećoj poreskoj regulativi u Republici Srbiji, imovina Fonda ne podleže poreskim opterećenjima, s obzirom na to da otvoreni investicioni fond s javnom ponudom nema svojstvo pravnog lica.

Oporezivanje vlasništva i prenosa vlasništva nad investicionim jedinicama Fonda, kao i kapitalnih dobitaka u vidu razlike između kupovne i prodajne cene investicionih jedinica, definisano je poreskim propisima Republike Srbije, od kojih su najvažniji:

- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji;
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica;
- Zakon o porezu na dohodak građana.

Visina poreza i način oporezivanja zavisi od poreskog statusa pojedinačnog člana Fonda.

2 OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje Fonda u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu („Službeni glasnik RS“ 73/2019 i 44/21), Zakonom o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom („Službeni glasnik RS“ 73/2019) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji.

Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima za Fond, Društvo primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenja računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

Na ove finansijske izveštaje je primenjen prevod MSFI utvrđen Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine, koji čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board – IASB), kao i tumačenja računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevedeni MSFI utvrđeni navedenim rešenjem broj 401-00-4351/2020-16, se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom od strane Komisije za hartije od vrednosti koja je usvojila Pravilnik o kontnom okviru i finansijskim izveštajima za investicione fondove ("Sl. glasnik RS", br. 139 od 19. novembra 2020. godine i br. 75 od 27. jula 2021. godine) kojim je propisano da se novi kontni okvir i finansijski izveštaji za investicione fondove primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembar 2021. godine.

Društvo je prikazalo uporedne podatke Fonda za period od 1. januara do 30. juna 2022. godine u Bilansu uspeha i na dan 31. decembar 2022. godine za ostale finansijske izveštaje.

2 OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.2 Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu procenjivanja istorijske vrednosti, osim za ulaganja u hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha domaćih i stranih izdavalaca, koje se vrednuju po fer vrednosti. Ostala finansijska imovina i obaveze iskazani su po amortizovanoj vrednosti, umanjenoj za eventualna obezvređenja.

2.3 Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koje podrazumeva da će Fond nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti.

2.4 Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Fonda su iskazani u hiljadama dinara, ako drugačije nije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.5 Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekuće i buduće obračunske periode. Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Fonda, date su u okviru Napomene 3.11 Ulaganje Fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

2.6 Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene u stranoj valuti preračunavaju se u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunavaju se u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa.

2 OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.6 Preračunavanje deviznih iznosa (nastavak)

Nemonetarne pozicije preračunavaju se u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastanu po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike koje nastanu prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa, iskazuju se u bilansu uspeha Fonda, kao prihodi/rashodi perioda u okviru pozicija realizovani i nerealizovani dobitak/gubitak po osnovu kursnih razlika.

Srednji kurs na dan 30. jun 2023. godine: EUR 117,2301.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Fonda za period od 1. januara 2023. do 30. juna 2023. godine su navedene u nastavku.

3.1 Prihodi od kamata

Prihodi od kamata predstavljaju prihode koje Fond ostvaruje po osnovu kupona od ulaganja u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha domaćih izdavalaca i po osnovu depozita. Prihodi od kamata po osnovu depozita obračunavaju se na sredstva po viđenju i na oročena sredstva. Prihodi od kamata se iskazuju u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda. Obračun i evidentiranje prihoda od kamate, odnosno potraživanja Fonda po osnovu kamata, vrši se na dnevnom nivou.

3.2 Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi predstavljaju prihode koje Fond ostvaruje po osnovu posedovanja vlasničkih hartija od vrednosti i priznaju se u trenutku kada je utvrđeno pravo akcionara na dividende.

3.3 Realizovani dobitci i gubici po osnovu hartija od vrednosti

Realizovani dobitci i gubici po osnovu hartija od vrednosti predstavljaju dobitke ili gubitke koji nastaju pri prodaji hartija od vrednosti i priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kojem nastaju.

Realizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti nastaju prilikom prodaje hartija od vrednosti po većoj prodajnoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti hartija od vrednosti koje se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha i predstavljaju pozitivnu razliku između prodajne i knjigovodstvene vrednosti.

Realizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti nastaju prilikom prodaje hartija od vrednosti po nižoj prodajnoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti hartija od vrednosti koje se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha i predstavljaju negativnu razliku između prodajne i knjigovodstvene vrednosti.

3.4 Nerealizovani dobitci i gubici po osnovu hartija od vrednosti

Ulaganja u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha predstavljaju finansijska sredstva i vrednuju se po tržišnoj (fer) vrednosti. Ova sredstva se inicijalno evidentiraju po nabavnoj (knjigovodstvenoj) vrednosti, a u skladu sa Pravilnikom o investicionim fondovima svakodnevno se vrši usklađivanje njihove knjigovodstvene vrednosti sa tržišnom (fer) vrednošću. Odstupanja koja se tom prilikom jave u odnosu na knjigovodstvenu vrednost iskazuju se kao nerealizovani dobitci i gubici po osnovu hartija od vrednosti.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5 Naknada društvu za upravljanje

Naknada društvu za upravljanje predstavlja naknadu koju Fond plaća Društvu po osnovu upravljanja imovinom Fonda. Naknada Društvu za upravljanje obračunava se u visini od 1% godišnje od vrednosti imovine Fonda.

Osnovica za obračun naknade za upravljanje Fondom je bruto vrednost imovine Fonda na dan obračuna, umanjena za akumulirane obaveze od prethodnog dana i uplate i isplate po osnovu investicionih jedinica na dan obračuna. Bruto vrednost imovine Fonda se utvrđuje kao zbir vrednosti hartija od vrednosti iz portfolija Fonda, novčanih sredstava Fonda kao depozita kod banaka i drugih novčanih sredstava Fonda kod banaka koji nisu depoziti, kao i potraživanja Fonda. Naknada se obračunava dnevno, a plaća mesečno.

3.6 Troškovi kupovine i prodaje hartija od vrednosti

Troškovi kupovine i prodaje hartija od vrednosti podrazumevaju iznose transakcionih troškova, kao što su provizije brokerskim kućama, provizije berzi, provizija Centralnom registru (tj. klirinškim kućama) i naknade banaka za saldiranje. Evidentiraju se u momentu nastanka tj. trgovanja.

3.7 Troškovi depozitara i banke

Troškovi depozitara i banke odnose se na usluge za vođenje kastodi računa i druge troškove u skladu sa ugovorom o uslugama depozitara zaključenim sa Depozitarom. Obaveza prema Depozitaru se obračunava dnevno, a plaća mesečno. Osnovica za obračun troškova Depozitaru se dobija kada se od ukupne vrednosti imovine Fonda oduzmu akumulirane obaveze od prethodnog dana i uplate i isplate po osnovu investicionih jedinica na dan obračuna i oduzme naknada Društvu za dan obračuna.

3.8 Ostali poslovni rashodi

Ostali poslovni rashodi obuhvataju troškove provizija za usluge platnog prometa poslovne banke koja vodi novčane račune Fonda i ostale poslovne rashode.

3.9 Gotovina

Gotovina iskazana u bilansu stanja predstavlja gotovinu na tekućem dinarskom i deviznom računu kod Depozitara i drugih kreditnih institucija, preko kojih Fond obavlja poslove dinarskog i deviznog platnog prometa.

Gotovina predstavlja kratkoročna, visokolikvidna ulaganja, koja su predmet beznačajnog uticaja rizika od promene vrednosti. Gotovina se inicijalno priznaje po vrednosti iskazanoj na izvodu novčanog računa, a naknadno se vrednuje po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

3.10 Potraživanja iz aktivnosti Fonda

Potraživanja iz aktivnosti Fonda obuhvataju potraživanja po osnovu kamata, koja se odnose na potraživanje za nenaplaćene kamate po osnovu depozita, kamata po novčanim računima i potraživanja po osnovu dividendi.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10 Potraživanja iz aktivnosti Fonda (nastavak)

Potraživanja iz aktivnosti Fonda se u bilansu stanja inicijalno priznaju po fer vrednosti na osnovu odredbi iz ugovora o depozitima, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.11 Ulaganja Fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Ulaganja Fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha predstavlja finansijske plasmane u hartije od vrednosti koji se drže u cilju ostvarivanja dobiti po osnovu trgovanja u kratkom vremenskom periodu.

Ulaganja Fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se prilikom početnog priznavanja evidentiraju po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja fer vrednost naknade koja je za njih plaćena. Transakcioni troškovi se uključuju u rashode perioda.

Nakon početnog priznavanja, ulaganja u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po tržišnoj (fer) vrednosti.

Dobici/gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti prikazani su u bilansu uspeha Fonda kao nerealizovani dobiti/gubici po osnovu hartija od vrednosti.

3.12 Depoziti

Depoziti predstavljaju slobodna sredstva deponovana kod banaka na kratak vremenski rok radi ostvarivanja prihoda. Depoziti se inicijalno priznaju u visini utvrđenoj ugovorom o depozitu, odnosno dokazom o prenosu sredstava na depozit, dok se naknadno odmeravaju po utvrđenoj amortizovanoj vrednosti na dan bilansa.

3.13 Jedinice, udeli, akcije u drugim fondovima I poslovna ulaganja

Jedinice, udeli, akcije u drugim fondovima i poslovna ulaganja predstavljaju ulaganje imovine Fonda u druge finansijske instrumente, tačnije otvorene investicione fondove inostranih emitenata. Ulaganja u otvorene investicione fondove inostranih emitenata se drže u cilju ostvarivanja dobiti po osnovu trgovanja u kratkom vremenskom periodu.

Prilikom početnog priznavanja mere se po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja fer vrednost naknade koja je za njih plaćena. Transakcioni troškovi se uključuju u rashode perioda.

Nakon početnog priznavanja, ulaganja jedinice, udele, akcije u drugim fondovima i poslovna ulaganja se vrednuju po tržišnoj (fer) vrednosti.

3.14 Obaveze za naknadu za upravljanje

Obaveza za naknadu za upravljanje predstavlja naknadu za usluge Društva za upravljanje Fondom. Osnovica za obračun naknade za upravljanje Fondom je bruto vrednost imovine Fonda na dan obračuna, umanjena za akumulirane obaveze od prethodnog dana i uplate i isplate po osnovu investicionih jedinica na dan obračuna. Na osnovicu za obračun naknade za upravljanje se primenjuje stopa od 1,00% godišnje. Društvo obračunava naknadu dnevno, a naplaćuje mesečno.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15 Obaveze za naknadu po osnovu kupovine i otkupa investicionih jedinica

Naknade po osnovu kupovine i otkupa investicionih jedinica predstavljaju obavezu Fonda prema Društvu i evidentiraju se kod svake uplate i isplate ukoliko ih Društvo naplaćuje. Ove naknade ne predstavljaju trošak Fonda, već obavezu za prenos sredstava i naplaćuju se od članova Fonda u skladu sa Prospektom i Pravilnikom o tarifi.

Naknada za kupovinu investicionih jedinica predstavlja naknadu koju član Fonda plaća prilikom uplate sredstava u Fond. Društvo ne naplaćuje naknadu za kupovinu investicionih jedinica.

Naknada za otkup investicionih jedinica predstavlja naknadu koja se naplaćuje od člana Fonda prilikom otkupa investicionih jedinica iz Fonda. Naknada za otkup se obračunava procentualno od vrednosti investicionih jedinica koje se otkupljuju. Visina naknade zavisi od vremenskog perioda investiranja.

3.16 Ostale obaveze iz poslovanja

Ostale obaveze iz poslovanja obuhvataju obaveze prema Depozitaru i obaveze po osnovu usluga revizije. Obaveze se evidentiraju sa datumom nastanka.

Ostale obaveze iz poslovanja se početno odmeravaju po fer vrednosti i naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.17 Investiciona jedinica

Investiciona jedinica predstavlja srazmerni obračunski udeo u ukupnoj neto imovini Fonda i njena vrednost se menja sa promenom neto vrednosti imovine Fonda. Jedinstvena početna vrednost investicione jedinice Fonda utvrđena je u iznosu od 1.000,00 dinara na dan organizovanja Fonda, odnosno tokom trajanja javnog poziva.

Vrednost investicione jedinice izračunava se na dnevnom nivou i predstavlja vrednost količnika tržišne neto vrednosti imovine Fonda i broja izdatih investicionih jedinica. Neto vrednost imovine Fonda se obračunava svakog radnog dana na osnovu tržišnih vrednosti hartija od vrednosti i druge imovine u koju je imovina Fonda uložena, umanjena za obaveze, a u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Vrednost investicione jedinice se utvrđuje na pet decimala, a pri oglašavanju Fonda i objavljivanja na internet stranici Društva zaokružuje se na dve decimale.

Kupovina investicionih jedinica Fonda vrši se po principu nepoznate cene koja se utvrđuje narednog radnog dana od dana priliva sredstava na račun Fonda. Ukupna vrednost svih investicionih jedinica Fonda jednaka je neto vrednosti imovine Fonda.

Konverzija dinarskih i deviznih uplata u investicione jedinice Fonda vrši se narednog dana od dana priliva sredstava na račun Fonda, prema vrednosti investicione jedinice na dan priliva (dan T), a broj kupljenih investicionih jedinica na individualnom računu Fonda se evidentira na dan konverzije (dan T+1).

Investicione jedinice se mogu slobodno prenositi. Imalac investicionih jedinica ima pravo da raspolaže svojim investicionim jedinicama i može ih prenositi ili opteretiti na osnovu uredne dokumentacije koja predstavlja pravni osnov za takvo raspolaganje.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.18 Neto imovina Fonda

Ukupna vrednost imovine Fonda je zbir poštene vrednosti svih hartija od vrednosti koje čine imovinu Fonda, poštene vrednosti novčanih depozita, stanja na ostalim novčanim računima Fonda i potraživanja Fonda po svim osnovama. Neto vrednost imovine Fonda izračunava se kao razlika vrednosti imovine i obaveze Fonda.

Obračun hartija od vrednosti koje čine imovinu Fonda zasniva se na njihovoj poštenoj tržišnoj (fer) vrednosti za dan za koji se vrši obračun.

U trenutku kupovine, osnovu za vrednovanje čini nabavna vrednost koja uključuje kupoprodajnu cenu uvećanu za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju hartija od vrednosti. Izuzetak predstavljaju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, kada troškove transakcije ne treba uključiti u nabavnu vrednost.

Svi naknadni obračuni vrednosti hartija od vrednosti koje čine imovinu Fonda se zasnivaju na poštenoj (fer) vrednosti, koja se određuje na osnovu tržišne cene hartija od vrednosti na organizovanom tržištu na dan obračuna, osim u slučajevima određenim Pravilnikom o investicionim fondovima. Poštena vrednost hartija od vrednosti se zaokružuje na dve decimale.

U skladu da Pravilnikom o investicionim fondovima vrednost imovine Fonda koju čine hartije od vrednosti utvrđuje se na sledeći način:

- Poštena vrednost akcija kojima se trguje na inostranim tržištima se utvrđuje na osnovu njihove: cene na zatvaranju na dan T na tržištu koje je utvrđeno kao primarni izvor cene za tu hartiju i koja je službeno kotirana na finansijskom informativnom servisu.

Ukoliko nije bilo trgovanja na dan T, poštena vrednost akcija iz stava 1. ovog člana se utvrđuje kao cena na zatvaranju na dan kada je poslednji put bilo trgovanja tom hartijom u periodu koji prethodi danu T, a koji nije duži od 90 dana (T-89).

Ukoliko nije bilo trgovanja u periodu navedenom u prethodnom stavu, poštena vrednost akcija se utvrđuje u iznosu koji je manji od sledeće dve vrednosti:

- a) knjigovodstvene vrednosti akcija (obračunska vrednost iz prospekta), ili
- b) cene na zatvaranju na dan kada je poslednji put bilo trgovanja tom akcijom na tržištu.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.18 Neto imovina Fonda (nastavak)

- Poštena vrednost dužničkih hartija od vrednosti koje izdaju Republika Srbija, Narodna banka Srbije ili pravna lica sa sedištem u Republici Srbiji se utvrđuje:
  - a) na osnovu njihove cene na zatvaranju na dan T na organizovanom tržištu u Republici Srbiji na kome se trguje tim hartijama od vrednosti,
  - b) ukoliko nije bilo trgovanja na dan T, na osnovu cene na zatvaranju kada je poslednji put bilo trgovanja tom hartijom od vrednosti u periodu koji prethodi danu T, a koji nije duži od 30 dana (T-29),
  - c) ukoliko nisu ispunjeni uslovi iz tač. 1. i 2. ovog stava diskontovanjem tokova gotovine, pri čemu se kao diskontna stopa koristi preovlađujuća tržišna kamatna stopa za te hartije, odnosno za dužničke hartije od vrednosti koje imaju isti ili približan rok dospeća i isti kreditni rejting.

Uz prethodnu saglasnost Komisije, umesto korišćenja metoda iz prethodne tačke, fer vrednost dužničkih hartija od vrednosti koje izdaju Republika, Narodna banka Srbije ili pravna lica sa sedištem u Republici društva za upravljanje mogu utvrđivati diskontovanjem tokova gotovine korišćenjem modela koji izrađuje Udruženje društava za upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom.

Napred navedeno se primenjuje kada su izdavaoci dužničkih hartija od vrednosti međunarodne finansijske organizacije, države članice EU i druge države, odnosno centralne banke tih država i pravna lica sa sedištem u tim državama.

- Poštena vrednost investicionih jedinica utvrđuje se kao njihova vrednost na dan T-1 koja je objavljena na internet stranici društva za upravljanje koje upravlja fondom za čije se investicione jedinice ona određuje.

U slučaju obustave kupovine i otkupa investicionih jedinica iz prethodnog stava, poštena vrednost utvrđuje se kao poslednja vrednost objavljena na internet stranici društva za upravljanje.

- Poštena vrednost novčanih depozita obračunava se u skladu sa stanjem na računu, uključujući i dospelu i nenaplaćenu kamatu.

Obračun i pripis prihoda od kamate na oročene depozite (potraživanja Fonda po osnovu kamata na oročene depozite) i tekuće račune (potraživanja Fonda po osnovu a vista kamata) vrši se na dnevnom nivou.

Metod obračuna kamate na depozite određuje se ugovorom između Društva i poslovne banke.

U slučaju odstupanja obračunate kamate od uplaćenih sredstava po osnovu kamate, razlika se knjiži kao ostali prihod, odnosno storno prihoda.

- Dividenda koja se isplaćuje u novcu, evidentira se pre uplate iste na račun Fonda, kao potraživanje i ulazi u obračun vrednosti imovine Fonda, danom prijema dokumenta izdavaoca, u kome je naveden pripadajući iznos dividende na osnovu odluke skupštine akcionara o isplati dividende u novcu. Novčano potraživanje po osnovu dividende vodi se kao potraživanje sve do dana uplate dividende na račun Fonda.

Vrednost imovine Fonda koja je iskazana u stranoj valuti preračunava se u dinarsku protivvrednost, po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.19 Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim tržišne cene nisu dostupne za određena finansijskih sredstava i obaveza koje Fond ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji aktivno tržište kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, s toga zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive.

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja. Rukovodstvo Društva smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu fer vrednost.

Fer vrednost je cena koja bi bila dobijena za prodaju imovine, ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja. Fer vrednost se određuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Društvo pri određivanju fer vrednosti imovine Fonda koristi metodologiju propisanu Pravilnikom o investicionim fondovima za utvrđivanje i objavljivanje fer vrednosti imovine i obaveza. Takođe, Društvo pri određivanju fer vrednosti koristi sledeću hijerarhiju, koja odražava značaj inputa koji se koriste pri vrednovanju:

- Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nemodifikovane) sa aktivnog tržišta za identičan finansijski instrument.
- Nivo 2: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju dostupnih inputa, osim kotiranih tržišnih cena, direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje vrednovanje instrumenata uz korišćenje sledećih inputa: kotirane cene sa aktivnog tržišta sličnih instrumenata; kotirane cene za iste ili slične instrumente sa tržišta koja se ne smatraju aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja gde su svi značajni inputi direktno ili indirektno dostupni na osnovu tržišnih podataka.
- Nivo 3: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju nedostupnih podataka. Ova kategorija uključuje sve finansijske instrumente gde modeli vrednovanja koriste inpute koji se ne baziraju na korišćenju dostupnih podataka i nedostupni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata, gde su potrebna značajna prilagođavanja ili pretpostavke da bi se odrazila razlika između instrumenata.

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.20 Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana vrednost finansijskih sredstava koja se vode po fer vrednosti, a merenih na osnovu različitih informacija u skladu sa hijerarhijama fer vrednosti na dan 30.06.2023. godine:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
Ulaganje fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1.684.521	1.028.380	-	2.712.901	2.712.901
Ukupno	1.684.521	1.028.380	-	2.712.901	2.712.901

U sledećoj tabeli je prikazana vrednost finansijskih sredstava koja se vode po fer vrednosti, a merenih na osnovu različitih informacija u skladu sa hijerarhijama fer vrednosti na dan 31.12.2022. godine:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
Ulaganje fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1.955.399	1.151.236	-	3.106.635	3.106.635
Ukupno	1.955.399	1.151.236	-	3.106.635	3.106.635

U sledećoj tabeli prikazane su fer vrednosti finansijskih sredstava koja nisu vrednovana po fer vrednosti u bilansu stanja Fonda i raspoređena su prema odgovarajućim nivoima hijerarhije fer vrednovanja na dan 30.06.2023. godine:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina	-	101.663	-	101.663	101.663
Potraživanja	-	3.513	-	3.513	3.513
Depoziti	-	307.056	-	307.056	307.056
Ukupno	-	412.232	-	412.232	412.232

3 PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.20 Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Fer vrednosti finansijskih sredstava koja nisu vrednovana po fer vrednosti u bilansu stanja Fonda i raspoređena su prema odgovarajućim nivoima hijerarhije fer vrednovanja na dan 31.12.2022. godine je dato u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina	-	131.555	-	131.555	131.555
Potraživanja	-	2.128	-	2.128	2.128
Depoziti	-	306.709	-	306.709	306.709
Ukupno	-	440.392	-	440.392	440.392

Rukovodstvo Društva smatra da je knjigovodstvena vrednost ovih finansijskih sredstava najbolja aproksimacija njihove fer vrednosti, jer je gotovina raspoloživa u svakom momentu, dok celokupna potraživanja predstavljaju kratkoročnu finansijsku imovinu i to po osnovu potraživanja za kamatu. Depoziti su oročeni kod Depozitara i poslovnih banaka dobrog kreditnog boniteta.

Finansijske obaveze Fonda na dan 30. jun 2023. godine se odnose na obaveze prema Društvu za upravljanje u iznosu od RSD 2.586 hiljada, obaveze za izlaznu naknadu u iznosu od RSD 7 hiljada, ostale obaveze iz poslovanja koje se odnose na obaveze prema Depozitaru u iznosu od RSD 222 hiljada i obaveze za usluge revizije u iznosu od RSD 511 hiljada za koje rukovodstvo smatra da je njihova knjigovodstvena vrednost najbolja aproksimacija fer vrednosti na dan 30. jun 2023. godine.

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA

Ulaganje u Fond podrazumeva i preuzimanje određenih rizika. Rizici u poslovanju Fonda predstavljaju verovatnoću nastanka negativnih efekata na finansijski položaj Fonda. Rizik nikada nije moguće u potpunosti eliminisati, ali ga je moguće svesti na najmanju moguću meru zahvaljujući kvalitetnom upravljanju rizikom.

Upravljanje rizicima je proces kontinuiranog identifikovanja, procene, merenja, praćenja i kontrole izloženosti poslovanja Fonda rizicima. Adekvatan sistem upravljanja rizicima je važan element u obezbeđivanju stabilnosti i profitabilnosti poslovanja Fonda.

Fond je organizovan kao prihodni UCITS fond, s investicionim ciljem da ostvari stabilan prinos u srednjem roku uz umerenu volatilnost. Upravljanje rizikom je propisano Zakonom i podzakonskim aktima, odnosno Prospektom fonda. Takođe, zakonskim i podzakonskim aktima i Prospektom Fonda su propisani nivoi i ograničenja ulaganja imovine Fonda, kao kriterijumi za obrazovanje i diversifikaciju portfolija Fonda i disperziju rizika. Mogućnosti i ograničenja ulaganja imovine Fonda navedeni su u tački 1.2 Imovina fonda i politika investiranja.

Nadzorni odbor Društva je odgovoran za uspostavljanje adekvatnog sistema za upravljanje rizicima i nadgledanje aktivnosti upravljanja rizikom. Direktor Društva je odgovoran za obezbeđivanje uslova za sprovođenje aktivnosti upravljanja rizicima. Odeljenje za upravljanje rizicima je nadležno za sprovođenje aktivnosti upravljanja rizicima u Društvu i o svojim aktivnostima izveštava Direktora Društva i Nadzorni odbor.

Aktivnosti upravljanja rizicima sastoje se od upravljanja tržišnim, kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti i operativnim rizikom. Sistem upravljanja rizicima je pored zakonske regulative, definisan internim dokumentima - politikama i procedurama koje propisuju prihvatljive nivoe rizika u poslovanju Društva i Fonda.

Organi Društva nadležni za upravljanje rizicima prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Društva i Fonda i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1 Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na vrednost imovine Fonda zbog promena na tržištu. Ovaj rizik obuhvata rizik promena u cenama hartija od vrednosti, valutni rizik, kao i rizik promene kamatnih stopa.

Kontinuiranim praćenjem tržišnih kretanja i prognoza, i kvalitetnim izborom hartija od vrednosti u koje se ulaže imovina Fonda, Društvo nastoji da na adekvatan način upravlja rizikom. Društvo se od tržišnog rizika takođe štiti diversifikacijom portfolija.

Rizik promene cena hartija od vrednosti predstavlja moguće negativne efekte na imovinu Fonda do kojih može doći zbog promene (pada) cena hartija od vrednosti.

Fond ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca i akcije investicionih fondova stranih emitenata – ETF, kojima se trguje na organizovanim tržištima, kao i investicione jedinice otvorenih investicionih fondova stranih emitenata, kako bi uvećao vrednost imovine kroz povećanje vrednosti finansijskih instrumenata i realizaciju prihoda od dividendi, kao i kamata na dužničke hartije od vrednosti odnosno depozite. Portfolio menadžer upravlja ovom vrstom rizika kroz pažljivu selekciju finansijskih instrumenata i njihovo uključivanje u portfolio Fonda u okviru određenih limita. Ukupnu tržišnu poziciju Fonda na dnevnom nivou prate i kontrolišu portfolio menadžer i interni kontrolor.

Tržišna vrednost za pet finansijskih instrumenata sa najvećim učešćem u portfoliju Fonda na 30. jun 2023. godine i rasponi u promenama njihovih cena u izveštajnom periodu prikazani su sledećoj tabeli:

Promena cena 5 hartija od vrednosti sa najvećim tržišnim učešćem

Hartija od vrednosti	Tržišna vrednost (u hiljadama RSD)	Valuta	Trž. cena 30.06.2023	Min cena 01.01.- 30.06.2023.	Max cena 01.01.- 30.06.2023.
RSO19183	365.076	EUR	1.086,8350	996,9490	1.087,4030
RSO19185	293.139	EUR	1.012,9520	990,6240	1.014,0760
JPM EUR ULTSHT INC UCITS ETF	276.379	EUR	99,8550	98,7950	99,8550
LYXOR EURO GOV BOND DR UCITS	268.507	EUR	160,1700	154,9800	163,4500
ISHARES CORE EURO CORP BOND	188.769	EUR	115,8450	113,4300	117,6400

Rizik promene cena hartija od vrednosti se prati pomoću Value-at-risk pokazatelja (VaR). VaR je najveći mogući gubitak na dnevnom nivou koji fond može da ostvari, sa nivoom poverenja od 99%, imajući u vidu volatilnost instrumenata. Pristup izračunavanja VaR pokazatelja koji koristi Društvo ima sledeće karakteristike: EWMA (exponentially weighted moving average) model pri kome je λ parametar određen na nivou 0,992 pri čemu je vrednost pod rizikom prvi percentil istorijske distribucije kalibrirane faktorom λ . Dnevni obračun VaR se bazira na podacima poslednjih 250 radnih dana (1 poslovna godina). Vrednost dnevnog VaR-a obračunata na 30. jun 2023. godine je 0,62% neto imovine Fonda.

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1 Tržišni rizik (nastavak)

Valutni rizik je rizik promene vrednosti ulaganja imovine Fonda koji nastaje usled promene vrednosti jedne valute u odnosu na drugu.

Sa ciljem kvalitetnijeg praćenja izloženosti valutnom riziku, valutni rizik se prikazuje kroz strukturu imovine Fonda po valutama. Izloženost Fonda valutnom riziku na dan 30. jun 2023. godine je prikazana u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina (depozit po viđenju)	100.117	1.546	101.663
Potraživanja	3.513	-	3.513
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2.712.901	-	2.712.901
<i>Dužničke hov domaćih izdavalaca</i>	1.028.380	-	1.028.380
<i>Akcije investicionih fondova stranih emitenata - ETF</i>	1.561.626	-	1.561.626
<i>Otvoreni investicioni fondovi stranih emitenata</i>	122.895	-	122.895
Depoziti	307.056	-	307.056
Ukupno finansijska imovina	3.123.587	1.546	3.125.133
Obaveze prema društvu za upravljanje		2.593	2.593
Ostale obaveze iz poslovanja	511	222	733
Neto imovina fonda	3.121.807		3.121.807
Ukupno finansijske obaveze i neto imovina	3.122.318	2.815	3.125.133
Neto devizna pozicija 30.06.2023.	1.269	(1.269)	-

Strukturu imovine Fonda po valutama na dan 31. decembar 2022. godine je prikazana u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina (depozit po viđenju)	129.597	1.958	131.555
Potraživanja	2.121	7	2.128
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3.106.635	-	3.106.635
<i>Dužničke hov domaćih izdavalaca</i>	1.203.023	-	1.203.023
<i>Akcije investicionih fondova stranih emitenata - ETF</i>	1.784.543	-	1.784.543
<i>Otvoreni investicioni fondovi stranih emitenata</i>	119.069	-	119.069
Depoziti	306.709	-	306.709
Ukupno finansijska imovina	3.545.062	1.965	3.547.027
Obaveze prema društvu za upravljanje	-	3.090	3.090
Obaveze po osnovu članstva	236	-	236
Ostale obaveze iz poslovanja	257	264	521
Neto imovina fonda	3.543.180	-	3.543.180
Ukupno finansijske obaveze i neto imovina	3.543.673	3.354	3.547.027
Neto devizna pozicija 31.12.2022	1.389	(1.389)	-

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1 Tržišni rizik (nastavak)

Neto imovina fonda je prikazana kao obaveza u evrima, s obzirom da je Društvo dužno da isplatu po osnovu otkupa investicionih jedinica članovima Fonda vrši u evrima. S obzirom da Neto imovinu fonda predstavljaju investicije u finansijske instrumente i depozite u EUR valuti koji čine 99% ukupne imovine Fonda, a uzimajući u obzir činjenicu da se isplata po osnovu otkupa investicionih jedinica takođe vrši u EUR valuti, može se zaključiti da UCITS fond nije izložen valutnom riziku. Može se smatrati da valutni rizik postoji jedino ukoliko se posmatra u odnosu na domaću valutu.

Rizik promene kamatnih stopa je rizik da će se vrednost imovine Fonda promeniti zbog promena u apsolutnom nivou kamatnih stopa i/ili razlika između dve kamatne stope, kao i da sredstva od hartija od vrednosti po dospeću neće moći da budu investirana po istim kamatnim stopama.

Upravljanje kamatnim rizikom sprovodi se kroz praćenje osetljivosti Fonda na promene kamatnih stopa primenom analize usklađenosti imovine i obaveza i kroz definisanje maksimalne ročnosti ulaganja. Poslovne aktivnosti Fonda usmerene su na optimizaciju neto kamatonosnih prihoda. Imovina uložena u obveznice je izložena kamatnom riziku s obzirom da kretanje kamatnih stopa odlučujuće utiče na cene dužničkih instrumenata, na taj način da je kretanje cena obveznica obrnuto proporcionalno kretanju kamatnih stopa. Imovina koja je uložena u depozite kod banaka je podložna kamatnom riziku. Deo depozita oročen na kratak rok je podložan takozvanom riziku ponovnog određivanja stope (repricing odnosno reinvestment rizik).

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1 Tržišni rizik (nastavak)

Struktura finansijskih sredstava i obaveza Fonda prema osetljivosti na kamatni rizik na dan 30. jun 2023. godine može se predstaviti u skraćenom obliku kao što sledi:

U hiljadama RSD	Promenljiva kamatna stopa	Fiksna kamatna stopa	Nekama- tonosno	Ukupno
Imovina				
Gotovina (depozit po viđenju)	1.546	27.542	72.575	101.663
Potraživanja iz aktivnosti fonda	-	-	3.513	3.513
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha domaćih izdavalaca (Dužničke hov domaćih izdavalaca - fiksni kupon)	-	1.028.380	-	1.028.380
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha stranih emitenata (Akcije investicionih fondova stranih emitenata - ETF)	-	-	1.561.626	1.561.626
Otvoreni investicioni fondovi stranih emitenata	-	-	122.895	122.895
Depoziti	-	307.056	-	307.056
Ukupno finansijska imovina na dan 30.06.2023.	1.546	1.362.978	1.760.609	3.125.133
Obaveze				
Obaveze prema društvu za upravljanje	-	-	2.593	2.593
Ostale obaveze iz poslovanja	-	-	733	733
Neto imovina fonda	-	-	3.121.807	3.121.807
Ukupno finansijske obaveze i neto imovina fonda na dan 30.06.2023.	-	-	3.125.133	3.125.133

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1 Tržišni rizik (nastavak)

Struktura finansijskih sredstava i obaveza Fonda prema osetljivosti na kamatni rizik na dan 31. decembar 2022. godine može se predstaviti kao što sledi:

U hiljadama RSD	Promenljiva kamatna stopa	Fiksna kamatna stopa	Nekama- tonosno	Ukupno
Imovina				
Gotovina (depozit po viđenju)	1.958	98.636	30.961	131.555
Potraživanja iz aktivnosti fonda	-	-	2.128	2.128
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha domaćih izdavalaca (Dužničke hov domaćih izdavalaca - fiksni kupon)	-	1.203.023	-	1.203.023
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha stranih emitenata (Akcije investicionih fondova stranih emitenata - ETF)	-	-	1.784.543	1.784.543
Otvoreni investicioni fondovi stranih emitenata	-	-	119.069	119.069
Depoziti	-	306.709	-	306.709
Ukupno finansijska imovina na dan 31.12.2022.	1.958	1.608.368	1.936.701	3.547.027
Obaveze				
Obaveze prema društvu za upravljanje	-	-	3.090	3.090
Obaveze po osnovu članstva	-	-	236	236
Ostale obaveze iz poslovanja	-	-	521	521
Neto imovina fonda	-	-	3.543.180	3.543.180
Ukupno finansijske obaveze i neto imovina fonda na dan 31.12.2022.	-	-	3.547.027	3.547.027

Prosečan ponderisani rok dospeća svih oročenih depozita iznosi 247 dana. Jedan depoziti dospeva u 2023. godini, a ostali u 2024. godini. Deo portfolija koji je investiran u depozite po fiksnoj kamatnoj stopi nije izložen kamatnom riziku. Ipak, ovaj deo portfolija je izložen neznatnom riziku reinvestiranja u slučaju pada kamatnih stopa. Sa druge strane, deo portfolija koji je investiran direktno (u dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca) ili indirektno u obveznice (kao što su akcije investicionih fondova stranih emitenata – ETF kojima su dužničke hartije od vrednosti krajnje ulaganje) je izložen kamatnom riziku, koji se smatra umerenim.

Promena kamatne stope za imovinu u gotovini i gotovinskim ekvivalentima imaće uticaja na buduće periode i iznose priliva kamata po osnovu depozita po viđenju. Ipak, promena kamatne stope neće imati za rezultat promenu vrednosti imovine u gotovini i gotovinskim ekvivalentima na dan promene.

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja verovatnoću da emitent finansijskog sredstva u koje je uložena imovina Fonda neće biti u mogućnosti da delimično ili u celosti ispuni svoje obaveze u trenutku njihovog dospeća, ili da mu se smanji kreditni bonitet, što može negativno uticati na likvidnost i vrednost imovine Fonda. Društvo upravlja kreditnim rizikom, analizom boniteta i kreditnog rejtinga kompanija i država u čije hartije od vrednosti je investirana imovina Fonda, na osnovu sopstvenih, kao i eksternih analiza i podataka nezavisnih rejting agencija.

Struktura izloženost finansijske imovine Fonda kreditnom riziku na dan 30. jun 2023. godine prikazana je kao što sledi:

	Iznos (u hiljadama RSD)	Udeo u imovini Fonda (u %)
Gotovina	101.663	3,25%
Potraživanja	3.513	0,11%
Ulaganje fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2.712.901	86,81%
Depoziti	307.056	9,83%
Stanje finansijske imovine na dan 30.06.2023.	3.125.133	100,00%

Struktura izloženost finansijske imovine Fonda kreditnom riziku na dan 31. decembar 2022. godine prikazana je kao što sledi:

	Iznos (u hiljadama RSD)	Udeo u imovini Fonda (u %)
Gotovina	131.555	3,71%
Potraživanja	2.128	0,06%
Ulaganje fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3.106.635	87,58%
Depoziti	306.709	8,65%
Stanje finansijske imovine na dan 31.12.2022.	3.547.027	100,00%

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

U narednoj tabeli prikazana je koncentracija rizika po emitentima / depozitarima na dan 30. jun 2023. godine.

Imovina Fonda	Iznos (u hiljadama RSD)	Udeo u imovini Fonda (u %)
<i>Gotovina</i>		
Erste Bank ad Novi Sad	29.088	0,93%
Banca Intesa ad Beograd	72.575	2,32%
Ukupno Gotovina	101.663	3,25%
<i>Potraživanja</i>		
Erste Bank ad Novi Sad	874	0,03%
AIK Banka ad Beograd	2.639	0,08%
Ukupno Potraživanja	3.513	0,11%
<i>Depoziti</i>		
Erste Bank ad Novi Sad	128.953	4,13%
AIK Banka ad Beograd	178.103	5,70%
Ukupno Depoziti	307.056	9,83%
<i>Dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca</i>		
RSO1471	24.164	0,78%
RSO16137	117.441	3,76%
RSO19183	365.076	11,68%
RSO19185	293.139	9,38%
RSO20194	105.717	3,38%
RSOB16145	122.843	3,93%
Ukupno Dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca	1.028.380	32,91%

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Akcije zatvorenih investicionih fondova stranih emitenata - ETF

AMUNDI GOVT BOND LOWEST	96.929	3,10%
INVESCO NASDAQ 100 EUR HDG	19.318	0,62%
INVESCO S&P 500 EUR HDG ACC	92.700	2,97%
ISHARES CORE EURO CORP BOND	188.769	6,04%
ISHARES CORE MSCI EUROPE ACC	81.745	2,62%
ISHARES EURO HY CORP	94.845	3,03%
ISHARES JPM EM LCL GOV BND	59.961	1,92%
ISHARES JPM USD EM BND EUR-H	104.647	3,35%
ISHARES USD HY CORP EUR-H D	30.494	0,98%
ISHARES USD TRES 20+ EUR-H-D	39.945	1,28%
JPM EUR ULTSHT INC UCITS ETF	276.379	8,84%
LYXOR EURO GOV BOND DR UCITS	268.507	8,59%
UBS ETF B. EUR AR.LIQ.C. 1-5	156.621	5,01%
X EUR HIGH YIELD 1-3 SWAP	50.766	1,62%
Ukupno Akcije zatvorenih investicionih fondova stranih emitenata - ETF	1.561.626	49,97%

Otvoreni investicioni fondovi stranih emitenata

Raiffeisen - R 304-A FONDS	81.067	2,59%
RAIFFEISEN-EUROPA-HI YD I-VA	41.828	1,34%
Ukupno Otvoreni investicioni fondovi stranih emitenata	122.895	3,93%
Ukupno finansijska imovina Fonda	3.125.133	100,00%

Finansijska imovina Fonda je uložena u finansijska sredstva za čije emitente Rukovodstvo Društva koje upravlja Fondom smatra da su dobrog kvaliteta.

Na dan 30. jun 2023. godine Fond nema potraživanja u docnji.

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na sposobnost Fonda da ispunjava svoje dospele obaveze. Odražava se kao nemogućnost Fonda da ispuni zahteve za otkup investicionih jedinica svojih članova, usled nelikvidnosti imovine Fonda, odnosno otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva. Društvo će nastojati da rizik likvidnosti svede na minimum investiranjem imovine Fonda u likvidne finansijske instrumente kojima se trguje na berzama.

Likvidnost samog portfolija Fonda Društvo prati analizom njegove strukture. Portfolio se može sastojati od manje i više likvidnih finansijskih instrumenata kao što su vlasničke hartije od vrednosti, dužničke hartije od vrednosti, depoziti (oročeni i neoročeni). Na bazi istorijskog ponašanja ulagača koristeći statističke metode kao i konzervativnog pristupa prilikom modelovanja odliva vrši se procena novčanih odliva Fonda vezanih za potencijalne isplate jedinica imovine ulagačima. Analizira se odnos likvidnih finansijskih instrumenata i pretpostavljenih otkupa investicionih jedinica po vremenskim periodima, pri čemu se obračunava LCR (pokazatelj pokriva likvidnom aktivom) za svaki od pomenutih perioda. LCR pokazatelj se obračunava i za pretpostavljene uslove poremećaja na tržištu (stres testiranje). Svrha stres testiranja je da se proveri sposobnost Fonda da izvrši otkup investicionih jedinica u slučaju ozbiljnih poremećaja na tržištu, kada vrednost imovine može pretrpeti velike gubitke i kada dinamika takvih isplata može biti intenzivnija nego tokom „normalnih“ tržišnih uslova.

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednim tabelama prikazana su finansijska sredstva, finansijske obaveze i neto imovina Fonda na dan 30.06.2023. godine grupisana po pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno imovina / obaveze
Gotovina (depozit po viđenju)	101.663	-	-	101.663
Potraživanja		3.513	-	3.513
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	317.303	2.395.598	2.712.901
Depoziti	-	307.056	-	307.056
Ukupno finansijska imovina	101.663	627.872	2.395.598	3.125.133
Obaveze prema društvu za upravljanje	2.593	-	-	2.593
Ostale obaveze iz poslovanja	222	511	-	733
Neto imovina	-	-	3.121.807	3.121.807
Ukupno finansijske obaveze i neto imovina	2.815	0	3.121.807	3.125.133
Neto ročna neusklađenost 30.06.2023.	98.848	627.872	(726.209)	-
Kumulativni gep likvidnosti	98.848	726.720	-	

Finansijska sredstva, finansijske obaveze i neto imovina Fonda na dan 31.12.2022. godine grupisana po pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno imovina / obaveze
Gotovina (depozit po viđenju)	131.555	-	-	131.555
Potraživanja	15	2.113	-	2.128
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1.903.612	-	1.203.023	3.106.635
Depoziti	-	306.709	-	306.709
Ukupno finansijska imovina	2.035.182	308.822	1.203.023	3.547.027
Obaveze prema društvu za upravljanje	3.090	-	-	3.090
Obaveze po osnovu članstva	236	-	-	236
Ostale obaveze iz poslovanja	521	-	-	521
Neto imovina	-	-	3.543.180	3.543.180
Ukupno finansijske obaveze i neto imovina	3.847	0	3.543.180	3.547.027
Neto ročna neusklađenost 31.12.2022.	2.031.335	308.822	(2.340.157)	-
Kumulativni gep likvidnosti	2.031.335	2.340.157	-	

4 SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.4. Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na finansijski položaj Fonda, i to zbog propusta u radu zaposlenih u Društvu, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i zbog nepredvidivih eksternih događaja. Društvo će ovim rizikom upravljati uspostavljanjem efikasnog sistema internih kontrola i procedura kojih se zaposleni moraju pridržavati.

Društvo ovim rizikom upravlja uspostavljanjem efikasnog sistema internih kontrola i procedura koje u najkraćem roku mogu da identifikuju značajne rizike bez odlaganja kojih se zaposleni moraju pridržavati u cilju zaštite i očuvanja vrednosti imovine i kapitala Fonda, kao i njegove nematerijalne komponente (brend, reputacija i sl.).

Društvo održava sistem upravljanja operativnim rizikom u skladu sa pravilima, propisima, korporativnim zahtevima i razvojem tržišta, uz usklađenost sa međunarodnim standardima i najbolje prakse.

Identifikacija operativnog rizika podrazumeva otkrivanje, prikupljanje i klasifikaciju podataka vezanih za operativni rizik kroz konzistentan i koordinisani proces koji pokriva sve relevantne informacione izvore, čime se omogućava kreiranje kompletne baze podataka.

Tipovi događaja i aktivnosti koji predstavljaju izvore operativnih rizika koje Društvo identifikuje su sledeći:

- Interna prevara: zloupotreba imovine, namerno pogrešno obeležavanje pozicija ili podmićivanja;
- Eksterna prevara: krađa informacija, gubici usled hakovanja podataka, krađa od strane trećeg lica ili falsifikovanje;
- Odnos prema zaposlenima i bezbednost na radu: diskriminacija, naknada radnika ili zdravlje i sigurnost zaposlenih;
- Klijenti, proizvodi i poslovna praksa: manipulacije na tržištu, nepropisno trgovanje, defekti proizvoda, kršenje regulatornih i drugih obaveznih smernica, nejednak tretman klijenata, kontrole koje se ne izvršavaju;
- Problemi sa poremećajima i sistemima: otkazivanja softvera ili otkazivanja hardvera;
- Izvršenje, isporuka i upravljanje procesima: greške u unosu podataka, knjigovodstvene greške, nemarni gubitak sredstava klijenata, sporovi oko izvršenja delegiranih aktivnosti, neispravno poravnanje poslova, rizik netačne/zakasnele cene itd.

Kroz procese samoprocene i evidentiranja operativnog gubitka, organizacione jedinice kao i aktivnosti za upravljanje operativnim rizikom definišu akcije ublažavanja rizika za relevantna kritična pitanja koja proizilaze iz procene faktora rizika i događaja. Društvo meri i procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost i/ili učestalost pojave datog rizika, kao i njegov potencijalni efekat s posebnim naglaskom na događaje koji se verovatno neće dogoditi, ali mogu prouzrokovati značajne materijalne gubitke.

5 PRIHODI OD KAMATA

Prihodi od kamata imaju sledeću strukturu:

U hiljadama RSD	01.01. – 30.06.2023.	01.01. - 30.06.2022.
Depoziti po viđenju	212	104
Oročeni depoziti	4.294	3.572
Obveznice Republike Srbije	25.691	37.974
Ukupno	30.197	41.650

Kamatna stopa na depozite po viđenju u periodu od 01.01. - 30.06.2023. godine iznosila je 0,10% za devizne depozite po viđenju i od 4,75% do 5,75% na dinarske depozite po viđenju na godišnjem nivou.

Kamatna stopa na oročene depozite u periodu od 01.01. - 30.06.2023. godine, kretala se u rasponu 3,09% do 4,00% na godišnjem nivou. Prihodi od kamata po osnovu oročenih depozita su ostvareni po kamatnim stopama koje su se kretale u rasponu 3,09% do 4,00% na godišnjem nivou.

6 PRIHODI OD DIVIDENDI

Prihodi od dividendi u iznosu od RSD 11.517 hiljada (2022: RSD 14.505 hiljada) su ostvareni na osnovu vlasničkih hartija od vrednosti, tačnije akcija zatvorenih investicionih fondova inostranih emitenata – ETF-ova.

7 REALIZOVANI DOBITAK PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI

Realizovani dobitak po osnovu hartija od vrednosti u iznosu od RSD 2.346 hiljada (2022: RSD 28.308 hiljada) ostvaren je prodajom hartija od vrednosti - akcija zatvorenih investicionih fondova inostranih emitenata – ETF-ova.

8 REALIZOVANI DOBITAK PO OSNOVU KURSNIH RAZLIKA

Realizovani dobitak po osnovu kursnih razlika u iznosu od RSD 45 hiljada (2022: RSD 1.222 hiljada) ostvaren je prodajom hartija od vrednosti - akcija zatvorenih investicionih fondova inostranih emitenata – ETF-ova.

9 REALIZOVANI GUBITAK PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI

Realizovani gubitak po osnovu hartija od vrednosti u iznosu od RSD 44.405 hiljada (2022: RSD 100.611 hiljada) ostvaren je prodajom akcija zatvorenih investicionih fondova inostranih emitenata – ETF-ova u iznosu od RSD 32.276 hiljada i dužničkih hartija od vrednosti domaćih izdavalaca (obveznice Republike Srbije) u iznosu od RSD 12.129 hiljade.

10 REALIZOVANI GUBITAK PO OSNOVU KURSNIH RAZLIKA

Realizovani gubitak po osnovu kursnih razlika u iznosu od RSD 241 hiljada (2022: RSD 597 hiljada) ostvaren je po osnovu prodaje hartija od vrednosti – akcija zatvorenih investicionih fondova stranih emitenata ETF-ova u iznosu od RSD 74 hiljada i dužničkih hartija od vrednosti domaćih izdavalaca (obveznice Republike Srbije) u iznosu od RSD 167 hiljade.

11 NAKNADA DRUŠTVU ZA UPRAVLJANJE

Naknada Društvu za upravljanje Fondom u iznosu od RSD 16.360 hiljada (2022: RSD 25.013 hiljada) se odnosi na naknadu za uslugu koje Fond plaća Društvu po osnovu upravljanja Fondom i obračunava se u procentu od 1% godišnje na vrednost imovine Fonda.

12 TROŠKOVI KUPOVINE I PRODAJE HARTIJA OD VREDNOSTI

Troškovi kupovine i prodaje hartija od vrednosti odnose se na troškove brokera, troškove banke, troškove berze i troškove klirinških kuća u iznosu od RSD 340 hiljada (2022: RSD 1.066 hiljada).

13 OSTALI POSLOVNI RASHODI

Ostali poslovni rashodi iznose RSD 262 hiljada (2022: RSD 243 hiljada) i odnose se na troškove po osnovu usluga revizije u iznosu od RSD 254 hiljada i troškove platnog prometa u iznosu od RSD 8 hiljade.

14 NEREALIZOVANI DOBITAK

Nerealizovani dobitak obuhvata nerealizovani dobitak po osnovu hartija od vrednosti i nerealizovani dobitak po osnovu kursnih razlika, čija je struktura sledeća:

U hiljadama RSD	01.01. - 30.06.2023.	01.01. – 30.06.2022.
Nerealizovani dobitak po osnovu hartija od vrednosti		
Dobici od usklađivanja hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	485.265	685.570
Ukupno po osnovu hartija od vrednosti	485.265	685.570
Nerealizovani dobitak po osnovu kursnih razlika		
Nerealizovani dobici po osnovu kursnih razlika hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10.565	19.352
Nerealizovani dobici po osnovu stanja deviznih računa	355	918
Nerealizovani dobici po deviznim novčanim depozitima	1.012	2.902
Nerealizovani dobici po obavezama i potraživanjima	124	817
Ukupno po osnovu kursnih razlika	12.056	23.989
UKUPNO	497.321	709.559

15 NEREALIZOVANI GUBITAK

Nerealizovani gubitak obuhvata nerealizovani gubitak po osnovu hartija od vrednosti i nerealizovani gubitak po osnovu kursnih razlika, čija je struktura sledeća:

U hiljadama RSD	01.01. - 30.06.2023.	01.01. – 30.06.2022.
Nerealizovani gubitak po osnovu hartija od vrednosti		
Gubici od usklađivanja hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	453.358	1.021.232
Ukupno po osnovu hartija od vrednosti	453.358	1.021.232
Nerealizovani gubitak po osnovu kursnih razlika		
Nerealizovani gubici po osnovu kursnih razlika hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	12.524	25.197
Nerealizovani gubici na osnovu stanja deviznih računa	400	1.214
Nerealizovani gubici po deviznim novčanim depozitima	1.257	3.861
Nerealizovani gubici po obavezama i potraživanjima	164	623
Ukupno po osnovu kursnih razlika	14.345	30.895
UKUPNO	467.703	1.052.127

16 GOTOVINA

Na dan 30. jun 2023. godine, gotovina iznosi RSD 101.663 hiljada (31.12.2022: RSD 131.555 hiljada) i predstavlja sredstva na računima kod Depozitara - Erste Bank a.d. Novi Sad i Banca Intesa ad Beograd imaju sledeću strukturu:

U hiljadama RSD	30.06.2023.	31.12.2022.
Gotovina u dinarima	1.546	1.958
Gotovina u stranoj valuti	100.117	129.597
Stanje na dan bilansa	101.663	131.555

Kamatna stopa na depozite po viđenju u periodu 1.1. – 30.06.2023. godine, iznosila je 0,10% za devizne depozite po viđenju i od 4,75% do 5,75% na dinarske depozite po viđenju na godišnjem nivou.

17 POTRAŽIVANJA IZ AKTIVNOSTI FONDA

Ukupna potraživanja na dan 30. jun 2023. godine iznose RSD 3.513 hiljada (31.12.2022: RSD 2.128 hiljade) i predstavljaju potraživanja po osnovu kamata na oročene depozite.

18 ULAGANJA FONDA U HARTIJE OD VREDNOSTI PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Ulaganja Fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se sastoje od:

U hiljadama RSD	30.06.2023.	31.12.2022.
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha domaćih izdavalaca	1.208.380	1.203.023
<i>Dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca</i>	<i>1.208.380</i>	<i>1.203.023</i>
Ulaganja fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha stranih emitenata	1.784.543	1.784.543
<i>Akcije investicionih fondova stranih emitenata - ETF</i>	<i>1.784.543</i>	<i>1.784.543</i>
Stanje na dan bilansa	2.590.006	2.987.566

Struktura ulaganja Fonda na dan 30. jun 2023. godine u dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca, akcije investicionih fondova stranih emitenata - ETF i investicione jedinice otvorenih investicionih fondova stranih emitenata data je u okviru napomene broj 25. Usaglašenost strukture ulaganja fonda sa kriterijumima utvrđenim od strane Komisije za hartije od vrednosti.

19 DEPOZITI

Depoziti u iznosu RSD 307.056 hiljada (31.12.2022: RSD 306.709 hiljada), predstavljaju tri kratkoročna depozita deponovana kod Erste bank a.d. Novi Sad i AIK Bank ad Beograd. Kamatna stopa na oročene depozite se kreće u rasponu od 3,09% do 4,00%.

Ročna struktura depozita je prikazana u napomeni Rizik likvidnosti (4.3).

20 JEDINICE, UDELI, AKCIJE U DRUGIM FONDOVIMA I POSLOVNA ULAGANJA

Ulaganja Fonda u jedinice, udeli, akcije u drugim fondovima i poslovna ulaganja predstavljaju ulaganja u investicione jedinice otvorenih investicionih fondova stranih emitenata i na dan 30. jun 2023. godine iznose RSD 122.895 hiljada (31.12.2022: RSD 119.069 hiljada).

21 OBAVEZE ZA NAKNADU ZA UPRAVLJANJE

Obaveze za naknadu za upravljanje predstavljaju obavezu prema Društvu za upravljanje u iznosu od RSD 2.586 hiljada (31.12.2022: RSD 3.088 hiljada).

22 OSTALE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Ostale obaveze iz poslovanja predstavljaju obaveze prema Depozitaru i obaveze po osnovu usluga revizije i na dan 30. jun 2023. godine iznose RSD 733 hiljada (31.12.2022: RSD 521 hiljada).

23 NETO IMOVINA FONDA I VREDNOST INVESTICIONE JEDINICE

23.1 Neto imovina Fonda

Neto imovina Fonda se sastoji od

U hiljadama RSD	30.06.2023.	31.12.2022.
Investicione jedinice – neto uplate	3.329.826	3.824.905
Neraspoređeni dobitak	205.665	194.959
Gubitak	(476.684)	(476.684)
Stanje na dan bilansa	3.121.807	3.543.180

Neto imovina Fonda na dan 30 jun 2023. godine se sastoji od 3.236.868,37901 komada (31.12.2022: 3.684.970,56499 komada) investicionih jedinica vrednosti RSD 964,45298 (31.12.2022: RSD 961,52196) dinara po investicionoj jedinici.

23.2 Promene neto imovine Fonda

U hiljadama RSD	01.01. - 30.06.2023.	2022.
Neto imovina Fonda na dan 1.1.	3.543.180	5.668.449
Povećanje po osnovu realizovanih dobitaka	44.060	107.270
Povećanja po osnovu nerealizovanih dobitaka od hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	497.322	1.381.044
Povećanja po osnovu prodaje investicionih jedinica	10.862	230.043
Povećanja po osnovu nerealizovanih dobitaka od kursnih razlika	45	46.445
Ukupno povećanje imovine	552.289	1.764.802
Smanjenje po osnovu realizovanih gubitaka	62.776	284.012
Smanjenja po osnovu nerealizovanih gubitaka od ulaganja u hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	467.703	1.660.246
Smanjenja po osnovu otkupa investicionih jedinica	442.942	1.891.446
Smanjenja po osnovu nerealizovanih gubitaka od kursnih razlika	241	54.367
Ukupno smanjenje imovine	973.662	3.890.071
Neto imovina Fonda na poslednji dan perioda	3.121.807	3.543.180

24 USPEŠNOST ULAGANJA SREDSTAVA FONDA I UPRAVLJANJA FONDOM

Uspešnost ulaganja sredstava Fonda i upravljanje Fondom se može sagledati preko stope prinosa. Godišnja stopa prinosa Fonda ostvarena u periodu od 30.06.2022. godine do 30.06.2023. godine iznosi -1,69%. Prinos Fonda ostvaren od početka poslovanja, tj. prosečna godišnja stopa prinosa u periodu od 10.08.2018. godine do 30.06.2023. godine iznosi -0,74%.

S obzirom da Fond u najvećoj meri ulaže u imovinu denominovanu u EUR valuti, za praćenje performansi Fonda treba koristiti i prinos Fonda izražen u EUR valuti. Godišnja stopa prinosa ostvarena u periodu od 30.06.2022. godine do 30.06.2023. godine je -1,54% u EUR valuti. Stopa prinosa od početka poslovanja Fonda, tj. prosečna godišnja stopa prinosa u periodu od 10.08.2018. godine do 30.06.2023. godine iznosi -0,60% u EUR valuti.

25 USAGLAŠENOST STRUKTURE ULAGANJA FONDA SA KRITERIJUMIMA UTVRĐENIM OD STRANE KOMISIJE ZA HARTIJE OD VREDNOSTI

Na dan 30 jun 2023. godine ukupna imovina Fonda ima sledeću strukturu:

	Na dan 30.06.2023. (u hiljadama RSD)	Udeo u imovini Fonda (u %)
Gotovina	101.663	3,25%
Potraživanja	3.513	0,11%
Ulaganje Fonda u hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2.712.901	86,81%
Depoziti	307.056	9,83%
Ukupna imovina Fonda	3.125.133	100,00%

Ulaganja Fonda u hartije od vrednosti koje izdaju ili garantuju Narodna banka Srbije, Republika Srbija, jedinice lokalne samouprave, države članice EU, druge države ili međunarodne organizacije kojima pripadaju države članice EU, predstavlja ulaganje u dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca i iznosi RSD 1.028.380 hiljada, tj. 32,91 % ukupne imovine Fonda, što je u skladu sa propisanim ograničenjima i nije veće od 35% imovine Fonda.

Ulaganja Fonda u novčane depozite iznosi RSD 307.056 hiljade, tj. 9,83% ukupne imovine Fonda, što je u skladu sa propisanim ograničenjima i nije veće od 20% imovine Fonda.

Ulaganja Fonda u investicione jedinice otvorenih investicionih fondova iznosi RSD 122.895 hiljada, tj. 3,93% ukupne imovine Fonda, što je u skladu sa propisanim ograničenjima i nije veće od 20% imovine Fonda.

25 USAGLAŠENOST STRUKTURE ULAGANJA FONDA SA KRITERIJUMIMA UTVRĐENIM OD STRANE KOMISIJE ZA HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

Ulaganja Fonda u dužničke hartije od vrednosti i novčane depozite je između 35% i 75% ukupne vrednosti imovine Fonda, što je prikazano u narednoj tabeli.

Imovina Fonda	Iznos (u hiljadama RSD)	Udeo u imovini Fonda (u %)
Dužničke hartije od vrednosti domaćih izdavalaca	1.028.380	32,91%
Depoziti	307.056	9,83%
Ukupno na dan 31.12.2022.	1.335.436	42,74%

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, struktura imovine Fonda na dan 30.06.2023. godine je u potpunosti usklađena sa zakonskim, podzakonskim aktima, kao i sa Prospektom Fonda.

26 TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Fond nema status pravnog lica, već predstavlja instituciju kolektivnog investiranja koja funkcioniše po principu prikupljanja novčanih sredstava putem izdavanja investicionih jedinica i otkupa investicionih jedinica na zahtev člana Fonda. Prikupljena novčana sredstva se ulažu u različite vrste imovine sa ciljem ostvarenja prihoda i smanjenja rizika ulaganja. S tim u vezi, Fond nema odnose sa povezanim stranama, osim sa Društvom koje ga je i osnovalo. Transakcije sa Društvom su opisane i definisane Zakonom i ostalim podzakonskim aktima koji regulišu poslovanje investicionih fondova, a odnose sa na naknade za upravljanje, naknade po osnovu kupovine i otkupa investicionih jedinica, naknade za prelazak člana Fonda u drugi otvoreni investicioni fond kojim upravlja Društvo, administrativne i druge naknade pristupa ili evidencija i ostale obaveze iz poslovanja Fonda.

27 POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 30. jun 2023. Fond nema potencijalnih obaveza.

28 DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nakon datuma bilansa nije bilo značajnih korektivnih događaja koji bi imali uticaj na finansijske izveštaje Fonda na dan 30. jun 2023. godine.

U Beogradu,
dana 27. 07. 2023. godine

Stefan Matić
Zakonski zastupnik Društva